

STANOVISKO

ODBORU CENTRÁLNÍ HARMONIZAČNÍ JEDNOTKA Č. 7/2020

DOTAZ

Jakým způsobem může kontrolní orgán projednat s územním samosprávným celkem výstupy z přezkoumání hospodaření?

SEZNAM SOUVISEJÍCÍCH PŘEDPISŮ A MATERIÁLŮ

INTERPRETOVANÝ PRÁVNÍ PŘEDPIS

- zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí (dále „zákon o přezkoumávání hospodaření“)

DALŠÍ PŘEDPISY A MATERIÁLY

- zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (dále „kontrolní řád“)
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád (dále „správní řád“)
- zákon č. 231/2025 Sb., o řízení a kontrole veřejných financí (dále „zákon o řízení a kontrole veřejných financí“)

ODPOVĚĎ

Zápis z dílčího přezkoumání

Jakým způsobem lze územní samosprávný celek obeznámit s výsledky dílčího přezkoumání?

Ustanovení § 6 odst. 1 písm. a) a b) zákona o přezkoumávání hospodaření stanoví, že kontrolor má povinnost pořídit zápis z dílčího přezkoumání a seznámit s jeho obsahem územní celek za účelem umožnění přijetí opatření k nápravě zjištěných chyb a nedostatků.

Zápis z dílčího přezkoumání je pořizován proto, aby mohl sloužit jako podklad pro zpracování návrhu zprávy o výsledku přezkoumání (srov. ustanovení § 10 odst. 1 zákona o přezkoumávání hospodaření). Zákon o přezkoumávání hospodaření nepředpokládá, že zápis z dílčího přezkoumání bude předán

v písemné podobě územnímu celku. Stanoví pouze povinnost seznámit územní celek s jeho obsahem, tedy informovat územní celek o identifikovaných chybách a nedostatcích, aby je mohl případně napravit (srov. důvodová zpráva k zákonu o přezkoumávání hospodaření).

Zákon však dále nespécifikuje, jakým způsobem má být územní samosprávný celek s výsledky dílčího přezkoumání hospodaření obeznámen. Nejčastěji však budou využívány následující postupy:

1. Obsah zápisu z dílčího přezkoumání může být s územním samosprávným celkem projednán na osobní schůzce (umožňují-li to okolnosti). Z tohoto projednání je vhodné učinit úřední záznam.
2. Územní samosprávný celek může být s obsahem zápisu z dílčího přezkoumání také seznámen jeho zasláním do datové schránky územního samosprávného celku. Zápis z dílčího přezkoumání nemusí být předán v plném rozsahu. Předaná informace však musí obsahovat alespoň popis zjištěných chyb a nedostatků včetně uvedení případného porušení právních předpisů nebo jiných předpisů vydaných na jejich základě, a označení dokladů, o které se zjištění opírá.

Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření

Musí být sestaven zápis z druhého dílčího přezkoumání, nebo je možné promítnout závěry z přezkoumání hospodaření přímo do návrhu zprávy z přezkoumání hospodaření?

Postup, kdy kontrolor přistoupí k tomu, že při kontrole na místě v rámci druhého dílčího přezkoumání vytváří ze zjištěných informací rovnou návrh zprávy namísto zápisu z dílčího přezkoumání, lze akceptovat za podmínky, že je k tomuto přistoupeno s ohledem na povinnost šetřit práva a oprávněné zájmy kontrolovaných osob (ustanovení § 9 písm. b) kontrolního řádu a ustanovení § 2 odst. 3 správního řádu), zásadu řádného finančního řízení (ustanovení § 3 zákona o řízení a kontrole veřejných financí), zásadu vstřícnosti (ustanovení § 4 odst. 1 správního řádu), zásadu rychlosti (ustanovení § 6 odst. 1 správního řádu) a zásadu hospodárnosti a flexibility při činnosti správního orgánu (ustanovení § 6 odst. 2 správního řádu).

Skutečnost, že kontrolor nevyhotoví samostatný dokument nazvaný „zápis“, nemá vliv na výsledek přezkoumání. Možnost územního celku přijmout opatření k nápravě ani nezasahuje do jeho jiných práv. V případě, že při kontrole na místě, v rámci konečného přezkoumání, je rovnou místo zápisu zpracováván návrh zprávy a územní celek je seznámen s jeho obsahem, budou požadavky ustanovení § 6 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 420/2004 Sb. naplněny. I v tomto případě má územní celek možnost akceptovat identifikovaná zjištění a přijmout opatření k nápravě nebo preventivní opatření anebo uplatnit vůči návrhu zprávy námitky ve formě stanoviska.

Je možné naplnit povinnosti stanovené v ustanovení § 6 odst. 1 písm. f) zákona o přezkoumávání hospodaření, tak, že s územním samosprávným celkem je projednán pouze návrh zprávy z přezkoumání hospodaření namísto konečné zprávy z přezkoumání hospodaření?

Lze akceptovat postup, kdy kontrolor vytvoří při kontrole na místě návrh zprávy o výsledku přezkoumání a návrh projedná s určenou osobou. Územní celek ve stanovené lhůtě neuplatní stanovisko a z návrhu zprávy se stává konečné znění zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření. V tomto případě není nutné další projednání zprávy s územním celkem.

V případě, že kontrolor vytvoří při kontrole na místě návrh zprávy o výsledku přezkoumání a návrh projedná s určenou osobou, ale územní celek ve stanovené lhůtě uplatní stanovisko, je nutné konečné znění zprávy o výsledku přezkoumání s určenou osobou projednat, a to bez ohledu na to, zda na základě stanoviska došlo k úpravám. Tzn., že je nezbytné konečné znění zprávy projednat s určenou osobou i v případě, že námitky nebyly akceptovány.

V případě, že při kontrole na místě není vytvořen návrh zprávy a s územním celkem jsou projednány pouze dílčí závěry, a až následně je vypracován návrh zprávy, je nezbytné konečné znění zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření s určenou osobou projednat (po případném uplatnění stanoviska). Pro posouzení správnosti postupu krajského úřadu je stěžejní, zda při kontrole na místě dochází k vytvoření návrhu zprávy (bez ohledu na označení záznamů, zápisů, posledního kontrolního úkonu) a zda je k návrhu zprávy uplatněno stanovisko.

Jakým způsobem může kontrolor zajistit záznam o projednání zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření dle ustanovení § 6 odst. 1 písm. f) zákona o přezkoumávání hospodaření?

Zákon specifikuje, s kým se projedná a komu bude předán stejnopis zprávy z přezkoumání hospodaření. V zákoně však není uvedeno, jakým způsobem má být zpráva projednána. Nejčastěji však budou při projednání zprávy z přezkoumání uplatněny následující postupy:

1. Kontrolor vypracuje návrh zprávy u kontrolované osoby bezprostředně po vykonání přezkoumání hospodaření. Vypracovaný návrh zprávy je vytištěn, projednán s určenou osobou, která potvrdí, že s ní byla zpráva projednána a že jí byl předán stejnopis.
2. Kontrolor vypracuje návrh zprávy u kontrolované osoby bezprostředně po vykonání přezkoumání hospodaření. Společně s příslušnými osobami projedná závěry vyplývající z návrhu zprávy. Projednání návrhu zprávy se zaznamená do samostatného formuláře. Návrh zprávy se předá určené osobě elektronicky na místě, nebo případně do datové schránky.
3. Návrh zprávy je vypracován po ukončení konečného dílčího přezkoumání na krajském úřadu a zaslán územnímu samosprávnému celku. V tomto případě lze aplikovat možnost dálkového projednání (konferenční hovor), o kterém bude sepsán úřední záznam o projednání kontrolního výstupu, který bude podepsán zaručeným elektronickým podpisem obou stran a uložen do kontrolního spisu. Vypracovaný návrh zprávy je možné také projednat na osobní schůzce. Projednání zprávy bude zaznamenáno v rámci návrhu zprávy nebo se provede úřední záznam do samostatného formuláře.

Pokud územní samosprávný celek neuplatní k návrhu zprávy z přezkoumání hospodaření své stanovisko ve lhůtě 15 dnů, stane se návrh zprávy konečnou zprávou z přezkoumání hospodaření. V případě, že územní samosprávný celek uplatní připomínky, projedná se konečná zpráva analogicky podle postupu č. 3.

V případě, že bude zpráva z přezkoumání, nebo protokol o projednání podepisován elektronicky, mělo by dojít k podpisu všemi kontrolory pověřenými výkonem přezkoumání. Pokud elektronickým podpisem nedisponují nebo nemohou se podepsat z jiného závažného důvodu, uvede se alespoň do kontrolního spisu řádné zdůvodnění. Zpráva z přezkoumání, nebo protokol o projednání musí však obsahovat alespoň podpis kontrolora pověřeného řízením přezkoumání.